

Barraca de vinya del Sord

Fonollosa

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Fals
Emplaçament Des del mas Torra Sagimona, agafar el camí que mena al pla dels manresans, a 500 m en un marge

Coordenades:

Latitud: 41.74179
Longitud: 1.73455
UTM Est (X): 394775
UTM Nord (Y): 4621882

Classificació

Número de fitxa 08084-116
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Caldria una neteja de l'entorn de la barraca, ja que la vegetació i els esbarzers van progressivament cobrint-la i impeding una bona visió de la barraca.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 011A00066
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dj., 12/05/2005 - 02:00

Descripció

Barraca de vinya de grans proporcions construïda en el pendent d'un marge d'un camp. La tècnica de construcció utilitzada és el sistema de la pedra seca. Aquest sistema constructiu es basa en la col·locació de pedres cohesionades amb falques també de pedra introduïdes a pressió. La coberta es fa mitjançant un volta cònica, utilitzant també petites pedres disposades en filades i col·locades de manera que surten cap a l'interior i acaben tancant la volta. Les pedres que formen les filades, es falquen unes amb les altres per tal de donar resistència a la filada, i es col·loquen lleugerament decantades cap a l'exterior per poder expulsar l'aigua. Aquesta barraca destaca per les seves grans dimensions tenint un diàmetre de 5,40 m i una alçada aproximada de 5 m permetent l'estança d'una persona i un animal drets. La barraca es troba orientada a llevant i s'obre amb una porta de 165 cm d'alçada x 106 m d'amplada x 70 cm de gruix. La porta es allindada i es cobreix amb una llinda de pedra monolítica que actualment es troba trencada.

Història

Les construccions de "pedra seca" són testimonis prou significatius d'aquesta forma de vida tradicional. En el cas del Bages, la presència de barraques es troba estretament lligada al conreu de la vinya. Tot i que actualment la vinya ha quedat reduïda a zones molt concretes, la comarca compta amb una llarga tradició vinícola, especialment potenciada durant el segle XIX, quan bona part de les terres de conreu de la zona, inclòs el terme de Fonollosa foren dedicats a la vinya. L'origen de bona part de les barraques és el mateix segle XIX, i són segurament l'exponent d'una tradició ancestral continuada fins els nostres dies. La funció de dites barraques era assegurar l'aixopluc del pagès si plovia o els rigors del sol estival, i poder guardar les eines de conreu de la vinya. Com anècdota cal assenyalar que durant el període de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) va ser cremada pels milicians republicans, que cregueren que dins s'amagaven un grup de persones que perseguïen. En aquells moments la barraca es trobava plena de llenya i van optar per calar-hi foc. Dins no hi havia persones amagades, però actualment encara poden apreciar-se restes de la fumera provocada al sostre de la barraca.

Bibliografia

SOLER I BONET J (1994) Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Col. Quaderns nº 9 del Centre d'Estudis del Bages. Manresa. SOLER I BONET J (1987) "Barraques i tines, construccions per a la vinya" a Dovella nº 29. pàg.59-61 SOLER I BONET J (1988) "La tècnica de la pedra seca. La construcció popular". A Dovella nº 29. pàg. 47-52

